

**drechtse
energie**

**Drechtse
Stromen**

voor bewoners, door bewoners

Aan de gemeenteraad van Sliedrecht

Cc: het college van B&W Sliedrecht

9 juni 2021

Betreft: Regionale Energiestrategie Drechtsteden 1.0
Transitievisie Warmte 2021

Geachte raad,

Voor u liggen ter vaststelling de Regionale Energiestrategie Drechtsteden 1.0 en de Transitievisie Warmte Sliedrecht 2021. We hebben waardering voor het werk dat is verzet om de documenten op te stellen en de gelegenheid voor onze inbreng. De inhoud van de nota's geeft ons ook een goede gelegenheid om onze eigen activiteiten af te stemmen op die van de gemeenten en andere partijen. Ondanks die inbreng geven de nota's voor ons toch aanleiding tot het maken van een aantal opmerkingen.

Gevoel van urgentie en ambitie

Wij vinden namelijk dat er in het gemeentelijk beleid meer gevoel van urgentie en meer ambitie tot uiting moeten komen. In de nota's wordt uitgewerkt hoe aan de minimale eisen van de vragen van het rijk vanuit de Klimaatafspraken uit 2018 wordt voldaan. Het gaat echter niet om het zoeken naar de minimale inspanningen om in 2050 energieneutraal te zijn, het gaat er om zo snel mogelijk zo veel mogelijk stappen te zetten. Thans koersen we af op een temperatuurstijging van minimaal 3 graden, de kans dat we de 1,5 graden halen is inmiddels heel klein. Vooralsnog is Nederland een van de slechtste jongetjes van de klas, en binnen Nederland loopt Dordrecht en de Drechtsteden ook niet voorop. Er is nog een wereld te winnen en ook na 2030 is er nog een hoop te doen.

Betrekken van de burger

Hoe kan het dat Nederland en onze regio achterlopen op de zelf gestelde doelen? Is er dan zoveel weerstand onder de bevolking? Er is zeker weerstand, maar daarbij vindt 70 procent van onze inwoners de energietransitie en klimaatdoelen belangrijk en wil 40 procent van de inwoners de komende 3 jaar verduurzamingsmaatregelen nemen. Dit potentieel wordt onvoldoende benut. Volgens ons komt dat doordat plannen tot nu toe te veel van de overheid zijn en te weinig van de burgers. Inspraaktrajecten en voorlichtingscampagnes lijken onvoldoende. Zij zijn teveel gericht op het brengen van de gemeentelijke boodschap en te weinig op het in gesprek gaan met de burgers. Zij

**drechtse
energie**

**Drechtse
Stromen**

voor bewoners, door bewoners

zijn te veel gericht op de individuele burger. Het is voor de tempoverhoging van belang groepen burgers zich zelf te laten organiseren met steun van de gemeente. In dat geval gaan burgers echt meedenken wat kan ik doen en wat kunnen we samen doen. Niets is zo overtuigend als iemand die je kent en vertrouwt.

Dit geldt zowel voor de energiebesparing, de warmtetransitie als het opwekken van Energie.

In gesprek gaan met de burger over hoe in zijn situatie het best energie bespaard kan worden en in warmte kan worden voorzien, dat is waar Drechtse Stromen voor gaat. Het opwekken van Energie in handen van de burgers uit de lokale gemeenschap, dat is waar Drechtse Energie voor staat.

Opwek duurzame energie

Wij dringen er daarom bij u op aan om vast te leggen dat bij initiatieven voor duurzame opwek minimaal 50% in lokale handen komt en wat ons betreft in handen van een Coöperatie, want daarmee wordt maximale medezeggenschap geregeld.

Drechtse Energie wil ook graag in Sliedrecht dit mogelijk maken. Dit kan doordat burgers deelnemen in Drechtse Energie, maar als de deelnemers dit wensen willen wij hen ook ondersteunen om een zelfstandige energiecoöperatie op te zetten. Ons doel is niet zo groot mogelijk worden, maar zoveel mogelijke duurzame energie opwekken in handen van de lokale gemeenschap.

Als Drechtse Energie hebben we een voorstel bij uw wethouder neergelegd voor een plan voor een zonnepark in de driehoek ten westen van de Nijverwaard. Wij willen dit graag ontwikkelen met maximale deelname van de burgers uit Sliedrecht. Ook kijken wij graag naar andere mogelijkheden in Sliedrecht, zoals zon op dak.

Het afgelopen jaar is onder moeilijke omstandigheden een participatieproces gevolgd. Door Corona waren er echter flinke beperkingen. Daarom dringen wij er op aan zoekgebieden, die tijdens dit proces zijn afgevallen niet definitief af te schrijven. Zeker ten noorden van het spoor zijn de uitbreidingsplannen van Sliedrecht nog niet helemaal uitgekristalliseerd en er hebben geen persoonlijke gesprekken kunnen plaatsvinden of bezwaren reëel zijn of misschien kunnen worden ondervangen.

Wij willen nog twee aandachtspunten naar voren brengen:

- Zorg zeker bij de grotere projecten voor een goede natuurtoets. Soms is voor een burger iets een restruimte maar flora en fauna een belangrijke biotoop
- In de plannen van de regio en in Sliedrecht wordt nu vooral ingezet op zoveel mogelijk zon. Wij maken daarbij de volgende kanttekeningen:
 - Voor de hele regio wordt zeer terughoudend omgegaan met windturbines. Maar voor energiecontinuïteit per dag en over het jaar heen is alleen zon onvoldoende, Bovendien zal dit leiden tot hogere kosten voor het elektriciteitsnetwerk.

**drechtse
energie**

**Drechtse
Stromen**

voor bewoners, door bewoners

- Zon is per opgewekte KWh duurder, kost meer tijd en ruimte om te realiseren en vraagt meer subsidie
- Kortom uiteindelijk wordt dat duurder voor de burgers, terwijl betaalbaarheid één van de centrale uitgangspunten is van de RES. Lees hiervoor de studie van Stedin over de netwerkimpact van de huidige plannen. Ook voor de gemeente Sliedrecht als aandeelhouder van Stedin is een efficiënt gebruik van het netwerk van belang. Schrijf windenergie dus niet te snel af.

Warmte

Ook bij energiebesparing en warmtevoorziening dagen we u uit om burgers gezamenlijk aan de slag te laten gaan. Voor de burger is er, mede door de corona, marginale gelegenheid geweest voor participatie met een enquête en een voorlichtingsbijeenkomst. Geef de bewoners als vervolg op deze nota's de gelegenheid om mee te denken over de aanpak in hun buurt en om met eigen oplossingen te komen, individueel en ook collectief. Door met de bewoners het gesprek aan te gaan zal het onderwerp meer bij hen gaan even, wat ook weer leidt tot meer activiteiten bij hen.

In de Transitievisie Warmte wordt sterk ingezet op het aanleggen van het warmtenet. Voor grote delen van de gemeente is het warmtenet een voor de hand liggende oplossing voor verwarming. In Sliedrecht zijn al goede stappen daartoe gezet, daar moeten we vooral van profiteren. Voor andere oplossingen is veel minder aandacht. In de praktijk zien we zelfs dat mensen die toch all-electric oplossingen opperen daarin worden afgeremd lijken te worden. Wij vrezen wel dat, door de transitie bijna geheel afhankelijk te maken van de aanleg van een warmtenet, de transitie traag dreigt te verlopen.

Dit geldt nog het meest voor de buurten met het transitiepad 'Besparingsbuurt vanaf 2021'. In Sliedrecht gaat het dan om de wijk De Grienden. Deze buurten worden wel aangezet tot besparen, echter geremd in een keuze voor een definitieve oplossing. Mochten bij een toekomstige herziening van de visie de woningen aangewezen worden voor aansluiting op het warmtenet, dan zal de aanleg er van pas ruim na 2040 aan de beurt zijn. Wij roepen u op om de betrokken bewoners uit te dagen zelf met initiatieven daartoe te komen en aan de slag te gaan, dat kan individueel zijn en collectief. Bijkomende argumenten die nog niet eerder aan bod zijn geweest, zijn de inflexibiliteit van een warmtenet door de langdurige investeringen en het ontbreken van koelingsmogelijkheden, dit in tegenstelling tot all-electric- en warmtekoelde-opslag- oplossingen.

Kosten en betaalbaarheid

- Uitgangspunt van de RES 1.0 en de Transitievisie Warmte is dat de plannen voor de burger betaalbaar moeten zijn. Wat ons betreft geldt dit met nadruk voor de lagere inkomens, die nu al vaak te maken hebben met energiearmoede. Daarvoor zijn oplossingen op maat nodig zowel door specifieke leningen en soms ook aanvullende subsidie.

**drechtse
energie**

**Drechtse
Stromen**

voor bewoners, door bewoners

- In de communicatie wordt de nadruk naar ons idee wel te veel gelegd op de kosten. Er zijn ook opbrengsten in de vorm van lagere energielasten en ook comfort. Bijvoorbeeld door goede isolatie worden de gebruiksmogelijkheden van een woning groter.
- De raad van de gemeentefinanciën heeft een advies uitgebracht over de organisatiekosten van de gemeenten en de mogelijkheid om deze via het gemeentefonds te vergoeden. Hoe dat precies gaat uitpakken is nog niet duidelijk. Ons voorstel is om dit organisatiebudget niet alleen te besteden aan uitbreiding van ambtelijke capaciteit om de gemeentelijke regiefunctie goed vorm te geven. Maar besteed een deel van deze gelden ook aan (onafhankelijke) ondersteuning van burgers, zodat zij actief mee gaan doen aan deze transitie
- De energietransitie is één van de grootste transitie van de afgelopen 50 jaar. Wij vinden het logisch dat de gemeenten kijken naar een behoorlijke bijdrage vanuit de gemeentelijke budgetten. Door de verkoop van ENECO komt er budget beschikbaar. Dit is geld wat voortkomt uit de energiewinsten, het lijkt dus voor de hand liggend dit voor een substantieel deel aan de burger terug te geven voor de energietransitie.

Samenvattend

- Straal als gemeente uit dat u de klimaatproblematiek urgent vindt. Laat dit ook blijken uit uw plannen, in het besef dat wellicht de betaalbaarheid nog niet tot het eind geregeld is. Maak haast met de uitvoering van alle benodigde maatregelen.
- Laat de burger participeren in de voorbereiding en de uitvoering. Hoe meer de burgers betrokken worden, hoe groter het draagvlak zal zijn.
- Let bij het financiële aspect niet alleen op de kosten, maar vooral ook op de opbrengsten, zowel financieel alsook op andere terreinen: comfort en werkgelegenheid. Neem, waar nodig, extra maatregelen voor de lagere inkomens, om te zorgen dat iedereen mee kan doen.

Met vriendelijke groet,

Willy Verbakel,

voorzitter Coöperatie Drechtse Energie

willy@drechtsestromen.nl

www.drechtseenergie.nl

P.O. Willy Verbakel

Floor van de Velde,

voorzitter Stichting Drechtse Stromen

secr@drechtsestromen.net

www.drechtsestromen.net